

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 46896

(13) C2

(51) 6 A01K67/04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ ОБРОБКИ ГРЕНИ ШОВКОПРЯДА

1

2

(21) 99105590

(22) 13 10 1999

(24) 17 06 2002

(46) 17 06 2002, Бюл. № 6, 2002 р.

(72) Аретинська Тетяна Борисівна, Алексєнцер
Майя Леонідівна, Трокоз Віктор Олександрович

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(56) UA 12371 28 02 1997

RU 2127045 10 03 1999

(57) Спосіб обробки грені шовкопряду, що вклю-
чає обробку грені біологічно активним препаратом
рослинного походження на основі дуба звичай-
ного, який відрізняється тим, що грену обробля-
ють водним екстрактом пилку дуба звичайного на
9-й день її інкубації

Винахід відноситься до сільськогосподар-
ства, зокрема, до шовківництва, і може бути вико-
ристаний у процесі вирощування дубового шовко-
пряду

Відомий спосіб обробки грені дубового шов-
копряду (Патент України №12371, А01К 67/04,
1997), що включає обробку грені на 4-й день інку-
бації водним екстрактом кори дуба звичайного без
подальшого промивання водою

Однак застосування відомого способу забез-
печує недостатнє підвищення проценту оживлення
грені і скорочення тривалості вигодовлі і не дає
змоги оптимізувати процес приготування грені

В основу запропонованого винаходу покла-
дене завдання удосконалення способу обробки
грені шовкопряду, в якому за рахунок викорис-
тання водного екстракту пилку дуба звичайного
забезпечується підвищення ефективності обробки
грені, оптимізація процесу її приготування та істо-

тне скорочення вигодовлі

Поставлене завдання вирішується шляхом
обробки грені шовкопряду біологічно активним
препаратом рослинного походження, одержаним
на основі дуба звичайного, що являє собою вод-
ний екстракт пилку дуба звичайного, з проведен-
ням обробки на 9-й день інкубації грені

Приклад В експерименті використовували
грену дубового шовкопряду Поліський тасар У
дослідному варіанті грену на 9-й день інкубації
обробляли водним екстрактом пилку дуба звичай-
ного з експозицією 15-20 хвилин. Після цього екст-
ракт зливали, а грену просушували без подаль-
шого промивання водою. Грену контрольного ва-
ріанта не піддавали жодним процедурам

Для приготування екстракту 100г висушеного
пилку дуба звичайного (*Quercus robur* L.) заливали
1 л киплячої води, настоювали 4-5 годин і фільт-
рували крізь марлю

Таблиця 1

Вплив обробки грені водним екстрактом пилку дуба звичайного на її оживлення, життєздатність гусе-
ниць і тривалість вигодовлі дубового шовкопряду

Строк обробки грені	Початок виходу гусениць, день	Оживлення грені, %					Життєздатність гусениць за період вигодовлі %	Тривалість вигодовлі, днів	
		1-й день	2-й день	3-й день	4-й день	всього за перші 4 дні		середня	загальна
		Водний екстракт кори дуба звичайного (запропонований спосіб)							
4-й день інкубації	12	18,8	34,7	35,0	3,9	92,4	76,0	56,0	68
9-й день інкубації	11	32,6	35,0	28,6	1,0	97,2	79,0	53,3	65

(13) C2

(11) 46896

(19) UA

Продовження таблиці 1

Строк обробки греди	Початок виходу гусениць, день	Оживлення греди, %					Життєздатність гусениць за період вигодовлі, %	Тривалість вигодовлі, днів	
		1-й день	2-й день	3-й день	4-й день	всього за перші 4 дні		середня	загальна
Контроль									
	12	13,0	29,0	30,0	6,0	78,0	28,0	59,2	78
Водний екстракт кори дуба звичайного (відомий спосіб)									
4-й день інкубації	12	12,6	36,4	38,0	5,2	92,2	74,0	56,9	70
9-й день інкубації	13	6,0	29,8	44,3	9,2	89,3	60,0	58,8	73

Таблиця 2

Вплив способу обробки екстрактом пилку дуба на життєздатність греди та гусениць дубового шовкопряда

Показники	Обробка греди водним екстрактом пилку дуба на 9-й день інкубації	
	без подальшого промивання водою	з подальшим промиванням водою
Початок виходу гусениць, день	11	11
Оживлення греди, %		-
1-й день	32,6	22,2
2-й день	35,0	32,3
3-й день	28,6	28,5
4-й день	1,0	3,0
Всього за перші 4 дні	97,2	86,0
Життєздатність гусениць за період вигодовлі, %	79,0	72,0

Дані, наведені в табл 1, свідчать, що обробка греди водним екстрактом пилку дубу звичайного наприкінці інкубації, на 9-й її день, коли формування зародків у яйцях шовкопряда вже відбулося, забезпечує краще оживлення греди та швидший і дружніший вихід з неї гусениць у порівнянні з контролем і відомим способом. При цьому майже всі гусениці виходять з яєць у перші три дні, завдяки чому вони розвиваються швидше і дружніше, мають надалі порівняно високу життєздатність і завивають кокони раніше, ніж контрольні комахи та гусениці у варіанті з обробкою греди за відомим способом.

Дані, наведені в табл 2, свідчать, що промивання греди водою після обробки її водним екстрактом пилку дуба звичайного не призводить до підвищення якості греди та життєздатності гусениць, тому ця операція має бути виключена з процесу приготування фени при обробці її у відповідності з запропонованим способом.

Промислова застосовуваність винаходу ви-

пливає з того, що запропонований спосіб обробки фени сприяє оптимізації процесу її приготування, забезпечуючи при цьому прискорення її розвитку та підвищення ступеню оживлення, більш ранній та дружній вихід гусениць, а надалі і їх заоконювання. Обробка греди відбувається наприкінці періоду її інкубації, коли вона вже знята з папільонажних кульків та провіяна, завдяки чому її обробка не накладається на інші технологічні операції папільонажу і дає змогу більш раціонально використовувати час і трудові ресурси у процесі приготування греди. Пилку дуба є доступнішим від кори, яка є відходами лісорозробок, а процес заготівлі пилку значно простіший і менш трудомісткий у порівнянні з заготівлею кори.

Запропонований спосіб обробки фени може бути використаний для оптимізації проведення папільонажу, скорочення періоду вигодовлі гусениць та підвищення продуктивності дубового шовкопряда.

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)

вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна

(044) 456 – 20 – 90

ТОВ "Міжнародний науковий компет"

вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна

(044) 216 – 32 – 71